

**การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจของ
องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์
อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗**

.....

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตการออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความเชื่อมั่นและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กรทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (สำนักงาน ป.ป.ท.)	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	<p>ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดขึ้น</p> <p>ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต</p> <p>ปัญหา หรือความต้องการ : ของผู้รับบริการ หรือธุรกิจตัวกลาง” หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติอนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริตเนื่องจากความยุ่งยาก(Pain point) อุปสรรคของหรือความ ต้องการของผู้ขอรับบริการ</p> <p>ในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยงหรือเป็นสื่อการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร</p> <p>ไม่ว่าจะมีมูลค่าเท่าใดนำไปสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียมนอกระบบ หรืออาจมีการ เอื้อประโยชน์ หรือการตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่าง ๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม</p>

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (สำนักงาน ป.ป.ท.)	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบ หรือเหตุการณ์ที่อาจจะความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (สำนักงาน ป.ป.ท.)	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจ

ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
๒. การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. การใช้จ่ายงบประมาณ

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๖ ขั้นตอน ดังนี้

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต (อย่างน้อย ๑ กระบวนการหรือโครงการ)
- ๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
- ๖) การจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ หรือขั้นตอนการทำงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลคอสวรรค์
 แบ่งความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

- ๒. การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓. การใช้จ่ายงบประมาณ

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต (know factor และ Unknow factor)

กระบวนการ/โครงการที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
	Know factor (ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	Unknow factor (ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ		
	การอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ทรัพย์สินของราชการไปในการส่วนตัว	การอนุมัติให้ประชาชนใช้ทรัพย์สินราชการไปในทางที่ผิดระเบียบ
การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่		
	เอาบุตรหลานของตนเองเข้าทำงานในหน่วยงานที่ตนเป็นผู้บริหาร	การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ในประโยชน์เพื่อตนเอง
การใช้จ่ายงบประมาณ		
	การใช้งบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานที่ไม่คุ้มค่าไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร	การใช้งบประมาณในการจัดหาพัสดุเพื่อประโยชน์ในการสร้างคະແນນິຍມเพื่อหวังในการเลือกตั้งครั้งต่อไป

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์
กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

๑. ด้านโอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

พิจารณาความเป็นได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

โอกาสเกิดการทุจริต (likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๕ ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดได้สูงมาก)
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๔ ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดได้สูง)
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๓ ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง)
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๒ ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก)
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้ง / ปี (ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น)

๒. ด้านผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงินและผลกระทบทางการเงิน

๒.๑ ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ ถูกกลโกงข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าว อย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
๓	- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
๑	- แทบจะไม่มี

๒.๒ ผลกระทบทางการเงิน

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
๕	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป
๔	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๒	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท
๑	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า

ตารางการประเมินระดับค่าความเสี่ยง

กระบวนการ/โครงการที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
ความเสี่ยงด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ			
การอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ทรัพย์สินของราชการไปในกรส่วนตัว	๓	๓	๙
ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่			

กระบวนการ/โครงการที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
เอาบุตรหลานของตนเองเข้าทำงานในหน่วยงานที่ตนเป็นผู้บริหาร	๑	๔	๔
ความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณ			
การใช้งบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานที่ไม่คุ้มค่าไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร	๕	๔	๒๐

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจ

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตเป็นการวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยแบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : เป็นความเสี่ยงระดับปานกลาง

และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล

สถานะสีส้ม : เป็นกระบวนการความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้มาเกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : เป็นความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

(ระดับความเสี่ยง = โอกาสเกิดการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕
๓	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔
๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘
๑	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓

ตารางการประเมินระดับความเสี่ยง

กระบวนการ/โครงการที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยง			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความเสี่ยงด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ				
การอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ทรัพย์สินของราชการไปในการส่วนตัว			/	
ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่				
เอาบุตรหลานของตนเองเข้าทำงานในหน่วยงานที่ตนเป็นผู้บริหาร		/		
ความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณ				
การใช้งบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานที่ไม่คุ้มค่าไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร				/

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจ

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์ อำเภอ คอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

กระบวนการ/โครงการที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
ความเสี่ยงด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ		
การอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ทรัพย์สินของราชการไปในการส่วนตัว	สูง	ประมวลจริยธรรมของข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น
		มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในทรัพย์สินของทางราชการ
ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่		
เอาบุตรหลานของตนเองเข้าทำงานในหน่วยงานที่ตนเป็นผู้บริหาร	ปานกลาง	ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น
		มาตรการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
ความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณ		
การใช้งบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานที่ไม่คุ้มค่าไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร	สูงมาก	มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง

